

Analyse. Marc Wilmots staat met de Rode Duivels zo goed als op het EK, maar het optimisme rond

HANS VANDEWEGHE
SPORTJOURNALIST

Ondanks een zekere kwalificatie voor het Europees kampioenschap zullen twee wedstrijden tegen voetbaldvergen bepalen of Marc Wilmots (46) in een schopstoel naar het EK in Frankrijk trekt. Net voor de match vanavond in Andorra – altijd lastig – zit zijn krediet op een dieptepunt.

Het is máár *De ideale wereld* van Vier, een soms geniaal programma met een flauwe uitsmijter als Sla de Sloeber, maar wat zegt het als de gast van dat programma – een baron nog wel – de bondscoach van de Rode Duivels “op zijn muil wil slaan”? Veel kans dat die dinsdag als eerste groep B eindigt, en toch werd Marc Wilmots deze week als bolsbal gebruikt door de immer beschaafde Stijn Coninx. Nooit heeft iemand met betere resultaten minder krediet gehad dan Marc Wilmots. Medelijden is nergens voor nodig, hij heeft het over zichzelf algevoelen.

Wie kent Jan Zwartkruis nog? Hij was een tijdje bondscoach van het Nederlands elftal, maar bij het eerste grote toernooi waar Nederland zich onder zijn leiding voor kwalificeerde, moest hij het hoofdtrainerschap afstaan aan Ernst Happel. De Oostenrijkse legende werd ingehaald om het wereldkampioenschap van 1978 in Argentinië voor zijn rekening te nemen. In Argentinië leidde Happel het Nederland-zonder-Craijff naar weer een tweede (verloren) finale op rij. Zwartkruis zat er als assistent bij voor speek en bonen.

Dat zal de ijdele Wilmots niet willen, maar mis-schien wordt hem een Happelje geleen en krijgt

Internationals prijzen Wilmots als bezighoudstherapeut, maar iets minder als trainer. Ze hebben het over een goede sfeer, maar saai trainingen

hij na Israël thuis – ook altijd lastig – een briefje. Zo’n salarisbriefje met de afrekening tot na het Europees kampioenschap en met de melding dat hij niet meer op zijn werk hoeft te komen en dat een dag wordt afgesproken om de leden leeg te maken. Waarna de bond op zoek gaat naar een legende om de Rode Duivels Europees kampioen te maken, want met minder neemt deze nieuwe grote voetbalunie der Belgen geen genoegen.

Hoewel de KBWB zich geen financiële fortuinitjes kan permitteren, zijn er bij de Belgische voetbalbond die denken dat zo’n scenario al klaarligt en er zijn er zelfs die menen te weten dat de reden van de Rode Duivels net zoals Happel uit Brugge zou komen. “Stel dat ondervoorzitter Bart Verhaeghe bij zijn club geen kant meer op kan met Michel Preud’homme, waar zou hij die netjes kunnen parkeren, denk je?”

Laat dit wishful thinking zijn, speculatie gebaseerd op ‘van horen zeggen’: de bolsbal, de schopstoel en het opgebruikt krediet zijn realiteit. Als hij het EK haakt, is Marc Wilmots vier jaar aan het roer van s’lands trots. Niet dat de nationale ploeg een leerschool moet zijn, maar toch dringt één vraag zich op: wat hebben ze in die vier jaar geleerd? Niet wat ze hebben gepresteerd, want dat weten we: een kwalificatie voor het WK probleemloos gehaald en daar vier slechte en één goede wedstrijd gespeeld. Vervolgens een EK gehaald dat iedereen zou halen.

Zijn te beter geworden als voetbalteam? Dat moet de vraag zijn. Geen analist die daar volmondig op zal antwoorden. Sinds de wereldcup is

TO WILMOTS OR NOT? Dat is de vraag

het spel zelfs een beetje minder en worden achteraan weer de foutjes van weleer gemaakt. Concentratieverlies hier, even uitglijden daar, mannetje vergeten te dekken, en een ongelukkig doelpuntje tegen. Of tegen een op papier zwakkere tegenstander aan 80 procent: lap, een niet-ingecalculerde verlieswedstrijd bij Wales.

Tactische chaos
De nationale ploeg is een rustmoment in het drukke bestaan van de proftoetsballen. De nationale ploeg, met een verademing omdat je andere gezichten ziet, met je heldendaden van bij de club

kunt uitpakken, de landelijke hiërarchie kunt uittesten. Maar het grootste verschil: de trainer staat zit niet de hele dag bovenop je huid. Relatieve rust, dat is het.

Vergeken bij de topclubs waar de internationale spelen, zijn de meeste nationale ploegen in de kwalificatiewedstrijden een tactisch zootje. De rol van de bondscoach in die korte tijd dat ze samen zijn, is duidelijk: meer bezighoudstherapeut dan coach. Zijn functioneren is gericht op iedereen gelukkig houden, geen te zware trainingen geven, ervoor zorgen dat er herkenbaar moet gevoetbald. Ook handig afspraken meegeven met

de bedoeling dat de sterren elkaar niet voor de voeten lopen in hun drang om aan en op te talen.

Alle internationals die off the record weleens wat kwijt willen over de interne keuzen prijzen Wilmots als bezighoudstherapeut, maar iets minder als trainer. Ze hebben het over een goede sfeer, maar saai trainingen, gebrekkige oefenstof en onduidelijke tactische richtlijnen. Die kritiek viel nog voor het vertrek naar de wereldcup in Brazilië te beluisteren en achteraf werd die niet minder. Voor en in Brazilië was de tijd er wel om tactisch te trainen, maar in een krant viel het volgende tse

zagezegd

‘De laatste matchen scoorde ik, maar speelde ik niet goed. Vroeger was het altijd omgekeerd. De volgende stap is: goed voetballen én scoren’

de bondscoach is klein

► Marc Wilmots, gesturend langs de zijlijn. De resultaten onder deze hoofdcoach zijn aanvaardbaar, maar een swingend elftal heeft hij van België niet van gemaakt. © PH

zweeg. De spelers griffelden. Zij weten hoe dat werkt.

Moet Wilmots weg? Dat was een paar weken geleden de vraag in *Karen & De Coster*, ook op Vier – duidelijk geen Wilmots-gezinde zender. Pro Wilmots hadden ze een fan uitgenodigd. Contra zat veel meer volk. Neen, Wilmots moet niet per se weg, en zeker niet worden vervangen door Hein Vanhaezebrouck, zoals collega Bart Eckhout deze week bij *Hautekiet* bepleitte. Laat die maar zitten, waar hij zit.

Marc Wilmots wordt door de clubtrainers niet erg serieus genomen en dat is een understatement. Dat hij nota bene in de jury zit voor de Pro License, het hoogste trainersdiploma, wordt op ongelof onthaand. Als hij tactisch geen kraan is en ook over niet al te veel boeiende oefenstof beschikt, moet hij in de aanloop naar het EK mis-schien een veldtrainer aanstellen die de groep op zijn aangeven tactisch kan scholen met gevarieerde trainingen.

Alles moet in het werk worden gesteld om van de Rode Duivels een gesmeerde machine te maken, die bij balbezit elke laag spelende tegenstander kan ontwrichten. De *Mannschaft* kan daarbij als voorbeeld dienen. België heeft niet minder loopvermogen dan de Duitsers en minimaal evenveel talent.

Instatation Tubeke

Maar wil Marc Wilmots zelf wel blijven? Het oorlogje dat hij met de bond uitvecht over al of niet in het nieuwe trainingscentrum annex hotel in Tubeke trainen en slapen, past dat niet in een strategie?

Wilmots is een beetje naïef als hij denkt te kunnen scoren bij de media met een argument als “wij willen die lange verplaatsingen niet”. Hoezo lange verplaatsingen? Het aantal lange verplaat-

Met zijn afkeer van Tubeke stuurt Wilmots stuurt aan op een vroege exit of creëert hij een gemeenschappelijke vijand: de bobo’s van de bond

singen wordt juist beperkt, want twee trips per dag vallen al weg. Tubeke heeft trainingsvelden genoeg naast het gloednieuwe hotel dat nota bene speciaal digitaal is uitgerust om PlayStationende voetballers in alle maten en leeftijden te pleziëren.

De enige verplaatsing is dan naar de Heizel voor een wedstrijd of naar de luchthaven als er moet worden gelogd. Van Tubeke is het langer rijden naar de luchthaven dan vandaag van het hotel, dat klopt. Als de luchthaven tenminste Zaventem is. Maar van Charleroi kan ook worden gelogd en dat ligt op een halfuur van Tubeke, zonder een structurele file.

Misschien is hotel Tubeke niet zozeer het probleem, maar wel het trainingscentrum Tubeke. Het is bekend dat Vincent Kompany in de aanloop naar het wereldkampioenschap zelf heeft bepaald dat de Duitsers er niet mochten trainen, een omgeving waar hij nog en nogal wat anderen zich thuis voelen. Wilmots geeft hiermee al de indruk dat hij niet aan de vooravond van de bond is.

Nochans is Neerpde als oefencentrum van Anderlecht alijd een zwakkehoofd voor de nationale ploeg. De Spaanse selectie traint ook niet in Ciudad Real of La Masia. Twee verklaringen zijn er voor de patstelling waarin de bondscoach samenwerkt: of hij stuurt aan op een vroege exit, of – meer in de lijn van zijn logica – hij creëert een gemeenschappelijke vijand: de bobo’s van de bond. Daar heeft hij licht voordeel, want die hebben na hun vaudeville van het laatste jaar nog minder krediet dan Wilmots.

lezers: (...) Wilmots is ook geslaagd. Voor zichzelf had hij als eerste opdracht voorgesteld dat de rust in de tent moest worden gehouden. Daar is hij in geslaagd. De trainingen waren echter weinig gevarieerd en er werd te weinig geoefend op automatiseren en hoekschoppen. Dat kan op het aller-hoogste niveau een verschil maken.” Einde citaat. Spelers knikten bevestigend. Fijnlijnk.

Nog pijnlijker: Wilmots vond het op het WK bijzonder jammer dat hij zo lang moest trainen voor ze een wedstrijd hadden. Zijn Nederlandse collega Louis van Gaal moest veel eerder aan de slag en benijdde België omdat ze een extra week voor hadden om te trainen. Nederland werd met een matige selectie, maar met een uitgaande strategie derde; België ging eruit in de kwartfinales.

Rolverdeling in de aanval

In het al bij al redelijk rustig maar teleurstellend spel van het WK van 2014 lag deze vreemde, weinig inspirerende campagne voor het EK 2016 al besloten. Het probleem is de tactiek in balbezit. Wat doet deze uitzonderlijke verzameling aan talenten als ze de bal hebben? Antwoord: ze lopen een beetje door elkaar en hopen op een ingeving. Een internationale na de vorige kwalificatiewedstrijden: “Verdedigend zijn de afspraken duidelijk en er wordt ook onderling veel overlegd. Dat is normaal, want verdedigen is geen individueel verhaal, je hebt elkaar nodig. In balbezit is dat anders. Elke aanval denkt dat de rest in functie van hem moet spelen. Aan de trainer om daar automatiseren in te brengen en de roeberveling aan te geven. Maar Wilmots spaart de kool en de get door niet te willen kiezen tussen Hazard en De Bruyne als draaischijf in de aanval.”

Kevin De Bruyne zelf zei na Cyprus uit – ook lastig – dat ze voor die twee resterende wedstrijden maar eens samen moesten zitten om te bekijken hoe er kon worden gespeeld. Dat was niet minder dan een diskwalificatie van de trainers-staf. Onderkbaar dat ze dit bij hun club zouden durven zeggen. Wilmots deed alsof hij het niet hoorde, maar hij had de les begrepen.

Kevin De Bruyne was begin september net veranderd van team en was in de hiërarchie Eden Hazard voorbijgestoken: hij was duurder en verdiende meer. Toen hij dat nog eens bevestigde in de wedstrijden met Manchester City en Hazard tijdelijk mee kopie onder ging, met Chelsea FC, koos de bondscoach eieren voor zijn geld. En kijkt, voor deze laatste twee wedstrijden kijkt hij voluit voor een centrale rol voor De Bruyne.

Analist Marc Degryse vindt De Bruynes positie onbelangrijk want hij wil hem zien zweren. Nooit tegenspreken, die Degryse, kent er meer van wel allemaal, maar Wilmots heeft daarmee wel gekozen: in balbezit zijn de Rode Duivels voortaan Kevin tenen. De geniale Eden Hazard is de bondscoach ‘exclusief’ aan de praat tafel. Of hoe het duo in de krantenmedia ook de sportjournalistiek beheerst.

In november plannen de Duivels een min-stage en een wedstrijd in het Midden-Oosten tegen Italië. Een mooie gelegenheid om daar met de voorbereiding te beginnen van het EK. Benieuwd of er zal een playbook met de tactische afspraken aan te pas komt. Dat zou wenselijk zijn.

Gesmeerde machine
Inmiddels wordt niet alleen binnen de nationale ploeg maar ook daarbuiten met aandacht gekeken naar hoe Wilmots zich zal losrijden uit het moeras, waar hij met open ogen in is gesukkeld. Het meest krediet verspreide bij in juni, toen bekend raakte dat hij met Schalke 04 had onderhandeld en dat de Duitsers er de stekker hadden uitgetrokken. Wilmots werd boos en zei: “Ik heb de stekker eruit getrokken, en schelke.” Schalke